

Toneelgroep Amsterdam fenomenaar

Mastodontenrol van Hans Kesting

door PETER LIEFHEBBER

Er zijn van die voorstellingen waarin alles gunstig samenvalt: een op het overdadige af rijk stuk dat het hele leven overhoop haalt, een onberispelijk spelend, zeer sterk ensemble en een tot in de details kloppende regie. 'Angels in America', op terechte ovaties onthaald door het premièrepubliek, is zo'n voorstelling, die erom roept dat elke stoel bezet gaat worden.

Een jaar of vijftien oud inmiddels, heeft 'Angels in America' nog niets ingeboet aan zeggingskracht. Tony Kushner schreef het toen aids en het neoliberalisme aan hun opmars begonnen, en over beide fenomenen draagt hij veel behartigenswaardigs aan. Maar, gebruikmakend van de actualiteit van de jaren negentig, spitte Kushner tegelijk dieper: 'Angels in America' gaat over een ontbindende wereld, nee, over de mensen binnen zo'n wereld.

Virussen

Haat, racisme, corruptie, angst, onverschilligheid zijn in dit stuk de virussen die het afweersysteem van de samenleving slopen. „Amerika is gek, terminaal en slecht”, zegt één van de personages, en elke scène in het stuk laat zien waarom. Bleef het daarbij, het zou slechts een stagnerende observatie zijn. Maar Kushner zet er iets naast en tegenover: de mogelijkheid van liefde en vergeving, van solidariteit en warmte, van verandering en verbetering. In 'Angels in America' botsen leven en dood met oerkracht op elkaar, een botsing waarin de 'werkelijkheid' één universum vormt met apocalyptische angsten, hallucinaties en dromen.

Het had te veel van het goede kunnen worden, temeer daar Kushner er onverdroten Amerikaans realisme tegenaan gooit, maar hij heeft wapens die alles in evenwicht brengen: intelligentie en humor, en nog geestige humor ook. Daar komt bij dat regisseur Ivo van Hove de rauwheid van overkokende emoties wel voluit laat spelen, maar tevens dempt door de acteurs in het kale toneelhuis te zetten.

Zelfs dan nog zitten er scènes bij die in hun emotionaliteit de grens van het bijna-teveel naderen. Maar het ensemble, waarin iedereen op de toppen van het grote kunnen speelt, omzeilt ook deze klip. Wat een hartbrekend mooie, loepzuivere rol van Elco Smits; wat een briljante, hoogintelligente prestatie van Fedja van Huêt; wat een vorstelijke en vlekkeloze rol van Roeland Fernhout; hoe sterk zijn Hadewych Minis en Marieke Heebink, hoe trefzeker Barry Atsma en Alwin Pulinx. Maar zelfs binnen zo'n excellent gezelschap blijkt het nog mogelijk uit te blinken: wat Hans Kesting laat zien, lijkt onverbeterlijk. Hij speelt Roy Cohn: een ultrarechtse machtsadvocaat, annex fanatieke homohater - en zelf in het geniep homoseksueel. Vreselijke man, maar eentje met zoveel levensdrift en lef dat het moeilijk valt hem niet óók te bewonderen, en hoe Kesting hem, dwars tegen diens uiteindelijke aidsaftakeling in, neerzet als symbool van het niet-veranderen, is fenomenaar. Deze Cohn heeft als karakter de acteur gekregen die hij verdient: mastodonten, allebei.

Uit twee delen bestaat 'An-

gels in America', door Van Hove tot vijf uur teruggebracht. Toch nog lang? Absoluut niet, geen tel te lang.

Gezelschap: Toneelgroep Amsterdam; **voorstelling:** 'Angels in America'; **tekst:** Tony Kushner; **regie:** Ivo van Hove; **scenografie:** Jan Vershouwveld; **gezien:** Stadschouwburg Amsterdam; **info:** www.toneelgroepamsterdam.nl

■ **Hans Kes-
ting (midden)**
speelt met
verve de
**aidsaftake-
ling van een**
ultrarechte
**machts-
advocaat, die**
in het geniep
**homosek-
sueel is.**

FOTO:
TONEELGROEP
AMSTERDAM

